

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

Europska mreža za procjenu zdravstvenih tehnologija (EUnetHTA) – obrazac za pacijente za procjene relativne djelotvornosti

Procjena zdravstvenih tehnologija (HTA) u <zdravstvena intervencija> za <bolest>, identifikacijska oznaka projekta: <PTJAxx // OTJA/Cxx>.

– konačna verzija od 30. rujna 2019. –

1. Pregled ovog obrasca

U ovom se obrascu navode upiti ili prijedlozi za otkrivanje jedinstvenih znanja i perspektiva pacijenata na kojima će se najvjerojatnije temeljiti procjena zdravstvenih tehnologija (engl. *Health Technology Assessment*, HTA). Zbog toga će se lakše procjenjivati vrijednost zdravstvenih tehnologija. Ovaj obrazac namijenjen je kao pomoć skupinama pacijenata da predstavje raspon iskustava i stavove pacijenata s bolešću/stanjem za koje se procjenjuje zdravstvena intervencija.

Na prve dvije stranice ove ankete nalazi se tekst kojim se obuhvaćaju osnovne informacije potrebne za razumijevanje svrhe ovog obrasca i vrste informacija koje nam najviše pomažu.

Imajte na umu da je izvorni dokument „Predložak za podnošenje za skupine pacijenata za HTA zdravstvenih intervencija” izradio HTAi te je dodatno izmijenjen i prilagođen za potrebe davanja informacija od strane organizacija pacijenata u mreži EUnetHTA WP4 koje su konkretno povezane s brzim procjenama relativne djelotvornosti za mrežu EUnetHTA JA3.

Što podrazumijevamo pod „pacijent” i „njegovatelj/skrbnik”?

U svim dijelovima ovog obrasca pojam „pacijent” odnosi se na sve osobe koje žive s bolešću, koje su živjele s bolešću ili koje imaju visok rizik od bolesti za koju je indicirana zdravstvena intervencija. „Njegovatelj/skrbnik” odnosi se na sve koji pomažu pacijentu u neslužbenom ili neplaćenom svojstvu, kao što je član obitelji ili prijatelj. Ne obuhvaća osobe plaćene za pružanje skrbi, kao što su liječnici ili medicinske sestre.

Koje su nam informacije skupina pacijenata korisne?

Svjesni smo da pacijenti i oni koji im pomažu imaju jedinstvene spoznaje o tome kako je živjeti s određenom bolešću ili medicinskim stanjem. Smatramo da nam u razgovoru sa širokim krugom pacijenata skupine pacijenata mogu pomoći da razumijemo jedinstvene perspektive pacijenata prikupljanjem i predstavljanjem stavova i iskustava pacijenata i njegovatelja/skrbnika. Oni mogu opisati prednosti i nedostatke zdravstvenih intervencija na temelju iskustava pacijenata i onoga što pacijenti cijene u novoj intervenciji.

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

2. Upute za ispunjavanje ovog obrasca.

U glavnim dijelovima ovog obrasca od vas se traži da opišete sljedeće:

- poteškoće s kojima se pacijenti suočavaju u životu s bolešću koja se proučava
- iskustva u primjeni trenutanih terapija
- očekivanja od novog lijeka / nove zdravstvene intervencije i, ako je primjenjivo, iskustva s primjenom novog lijeka / zdravstvene intervencije koju planiramo procijeniti (tj. <naziv terapije / zdravstvene intervencije>).

Uz svako pitanje navodi se niz upita u okviru kao pomoć u navođenju informacija koje će biti korisne voditeljima preispitivanja i odborima HTA-a u razumijevanju učinaka bolesti i njezinu liječenju i/ili dijagnozi. Molimo vas da odgovorite na sve upite za koje vaša skupina smatra da su važni i opišete sve druge važne probleme koji nisu zabilježeni na popisu upita.

Koja je vrsta informacija najkorisnija?

Navedite jasne činjenice, informacije i sažetke iskustava kojima se daje sažet, točan i uravnotežen pregled raspona perspektiva/stavova pacijenata i njegovatelja/skrbnika. Opišite iskustva u različitim fazama bolesti, s posebnim naglaskom na simptome – njihov učinak i koliko se dobro na njih trenutačno odgovara postojećim načinima liječenja. Navedite izvor svojih informacija (npr. internetska anketa, analiza putem telefonske linije za pomoć, društvene mreže, fokus-skupina, medicinska dokumentacija, pojedinačni razgovori s onima koji imaju iskustvo s intervencijom, priče pacijenata, istraživačke studije itd.) i navedite jasne reference kada su dostupne.

Za bilo koji odjeljak u obrascu kada postoje skupine na koje se treba obratiti posebna pažnja navedite posebne potrebe/probleme te skupine (npr. djeca, žene/muškarci, etničke skupine, osobe koje žive na određenoj lokaciji, osobe s drugim invaliditetom, podtipovi bolesti).

Što je sa znanstvenim radovima?

Ne trebate nam slati objavljene znanstvene radove jer im već imamo pristup.

Trebate li pomoć u ispunjavanju obrasca?

Ako vam je potrebna pomoć u razumijevanju pojmova povezanih s HTA-om, pogledajte glosar za HTA (<http://www.htaglossary.net/homepage>) ili često postavljana pitanja o procjeni EUnetHTA (<https://www.eunetha.eu/services/submission-guidelines/submissions-faq/>).

Ako imate bilo kakva pitanja tijekom ispunjavanja ovog obrasca, obratite se <ime i prezime i e-adresa voditelja projekta>.

Hvala na dragocjenom doprinosu.

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

3. Podaci o vašoj organizaciji pacijenata i o ovom podnesku.

Naziv organizacije pacijenata:

Bolest, odnosno bolesti koje predstavlja vaša organizacija:

Koliko članova ima vaša organizacija?

Kako se financira vaša organizacija?

Navedite sve izravne ili neizravne veze s medicinskom industrijom ili financijska sredstva koja primete od medicinske industrije, osobito veze s proizvođačima koji su relevantni za tehnologiju koja se procjenjuje u posljednje tri godine. Osim toga, navedite ukupni postotak financijskih sredstava koja ste primili od industrije (ako ne postoje, upišite NEMA):

Ime i prezime ključnog kontakta:

Uloga u organizaciji:

E-adresa:

Telefon:

Samo europski sudionici.

Poštanska adresa:

Internetska stranica vaše organizacije:

Vrsta skupine (označite sve što je primjenjivo).

- Registrirana dobrotvorna organizacija
- Društvo
- Neslužbena skupina za samopomoć
- Organizacija koja nema pravnu osobnost
- Ostalo

Navedite _____

Članstvo u vašoj skupini (označite sve što je primjenjivo).

- Međunarodno
- Nacionalno
- Regionalno
- Lokalno
- Ostalo

Navedite: _____

Svrha skupine (označite sve što je primjenjivo).

- Zagovaranje
- Obrazovanje
- Vođenje kampanja
- Pružanje usluga
- Istraživanje
- Ostalo

Navedite: _____

Opišite svoje članstvo (broj i vrsta članova, regija koju vaša skupina predstavlja, demografska obilježja itd.).

Što je izvor informacija o iskustvima i potrebama pacijenata i njegovatelja/skrbnika koji su predstavljeni u ovom podnesku? Kako ste prikupili informacije o iskustvima pacijenata i njegovatelja za podnesak?

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

- izvor – kao što su priče pojedinih pacijenata, pregled upita postavljenih telefonskoj liniji za pomoć skupine pacijenata, ankete, društveni mediji, pojedinačni razgovori s pacijentima, fokus-skupine, intervjui, dokumentacija o posjetima klinici, objavljena ili neobjavljena istraživanja
- značajnost – koliko je bilo pacijenata i metoda za svaki izvor
- opseg – koliko su vaši rezultati reprezentativni u odnosu na stavove mnogih pacijenata koji možda koriste ovu zdravstvenu intervenciju, jeste li razgovarali s pacijentima koji su rijetko zastupljeni.

Pristajete li na to da se ovaj podnesak podijeli na internetskoj stranici mreže EUnetHTA nakon uklanjanja svih financijskih i osobnih podataka prema kojima bi se moglo identificirati pacijente?

Da
Ne

Tim za procjenu možda će htjeti navesti sažetak vašeg podneska (pogledajte odjeljak 8.: „Sažetak i ključne poruke”) u svojem izvješću o procjeni. Slažete li se?

Da
Ne

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

4. Učinci bolesti – pacijenti s <bolest>.

Kako <bolest> utječe na kvalitetu života pacijenata?

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

- aspekti bolesti koji uzrokuju najviše poteškoća (npr. simptomi, gubitak sposobnosti za rad, gubitak samopouzdanja za izlazak iz kuće, nesposobnost za vožnju, socijalna isključenost)
- emocionalni i psihološki učinci kao što su strah, tjeskoba, nesigurnost, stigma, osjećaj srama
- aktivnosti s kojima pacijenti imaju poteškoće ili ih nisu u stanju obavljati
- aspekti bolesti koje je najvažnije kontrolirati (npr. simptomi zbog kojih je društvena interakcija ili sposobnost za rad ograničena, kao što su otežano disanje, bol, umor, inkontinencija, tjeskoba)
- podrška potrebna za svakodnevni život (fizička ili emocionalna)
- vrste pacijenata koje bolest najviše pogađa (npr. muškarci/žene, djeca, etničke skupine)
- poteškoće u liječenju bolesti kada pacijenti boluju i od drugih bolesti
- što bi pacijenti najviše željeli dobiti od novog liječenja (npr. zaustavljanje napredovanja bolesti, poboljšanje određenog simptoma).

Kako <bolest> utječe na njegovatelje / neplaćene skrbnike?

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

- poteškoće s kojima se suočavaju obitelj i prijatelji koji pomažu pacijentu u liječenju bolesti
- utjecaj bolesti na obiteljski život
- pritisci na svakodnevni život njegovatelja/skrbnika (npr. emocionalni/psihološki učinci, umor, stres, depresija, fizičke poteškoće).

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

5. Iskustvo s trenutačno dostupnim terapijama / zdravstvenim intervencijama.

Koliko trenutačno dostupne terapije / zdravstvene intervencije pomažu pacijentima da se nose s <bolest>? (Trenutačno dostupne terapije / zdravstvene intervencije mogu obuhvaćati bilo koji oblik medicinske intervencije, kao što su lijekovi, rehabilitacija, savjetovanje, intervencije u bolnici itd. Ako ne postoji posebna terapija, to treba navesti.)

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

- glavne terapije / zdravstvene intervencije koje pacijenti trenutačno primaju za bolest i kako se primjenjuju (tablete, injekcije, fizioterapija, bolnički pregledi itd., kod kuće, u bolnici; doza i učestalost, jednostavnost pristupa)
- u kojoj se mjeri trenutačnim terapijama / zdravstvenim intervencijama kontroliraju ili ublažavaju najteži aspekti bolesti (npr. ublažavanje simptoma; sposobnost odijevanja, rada, pohađanja škole, druženja; poboljšanje disanja, gutanja, hodanja)
- najvažnije prednosti trenutačnih terapija / zdravstvenih intervencija
- opterećenje koje terapija / zdravstvena intervencija nosi u svakodnevnom životu (npr. učinak u različitim fazama bolesti, prekid rada, stigma, posjeti klinici radi dobivanja infuzijskih lijekova, potreba za tjednim pretragama krvi ili opisivanje tipične epizode terapije tijekom tjedna ili razdoblja liječenja; poteškoće u primjeni intervencija, poteškoće u oporavku nakon liječenja, potreba za rehabilitacijom, posebni posjeti klinici radi liječenja i pregleda)
- nuspojave terapija / zdravstvenih intervencija koje je teško podnijeti
- zabrinutost zbog dugoročne primjene trenutačnih terapija / zdravstvenih intervencija
- ako je trenutačna terapija lijek, koje su poteškoće u uzimanju tog lijeka prema propisanim uputama ili kako se doziranje mijenja s obzirom na recept (npr. dijeljenje doza radi izbjegavanja nuspojava ili propuštanje uzimanja doze zbog rasporeda).

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

6. Iskustva s novim lijekom / zdravstvenom intervencijom koja se procjenjuje (<naziv lijeka / zdravstvene intervencije>).

Kakav je bio utjecaj novog lijeka / zdravstvene intervencije na život osoba koje IMAJU iskustvo njihove primjene?

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

- prednosti i nedostaci novog lijeka / zdravstvene intervencije u usporedbi s trenutačnim terapijama / zdravstvenim intervencijama
- najvažnije prednosti novog lijeka / zdravstvene intervencije
- razlozi zbog kojih se pacijentima sviđa ili ne sviđa terapija / zdravstvena intervencija koja se procjenjuje u usporedbi s drugim terapijama / zdravstvenim intervencijama
- opterećenje koje nova terapija / zdravstvena intervencija uzrokuje u svakodnevnom životu (npr. učinak u različitim fazama bolesti, prekid rada, stigma, jednostavnost upotrebe, posjeti klinici radi dobivanja infuzijskih lijekova, posebni posjeti klinici radi liječenja i pregleda, potreba za tjednim pretragama krvi, potreba za ponovnim umjeravanjem)
- simptomi koji su se promijenili i utjecaj na svakodnevni život i kvalitetu života, npr. manje boli, manje umora, poboljšana kontinencija, manje mučnine, povećana pokretljivost, manje vremena provedenog u upotrebi pomoćnog uređaja (npr. za kisik, dijalizu itd.)
- neželjeni ishodi (npr. nuspojave) nove terapije / zdravstvene intervencije koje je teško podnijeti te oni koje su pacijenti spremni podnositi
- ograničenja nove terapije / zdravstvene intervencije
- zabrinutost zbog dugoročne primjene nove terapije / zdravstvene intervencije
- učinak nove terapije / zdravstvene intervencije na njegovatelje/skrbnike
- ako je nova terapija lijek, koje su poteškoće u uzimanju tog lijeka prema propisanim uputama ili kako se doziranje mijenja s obzirom na recept (npr. dijeljenje doza radi izbjegavanja nuspojava ili propuštanje uzimanja doze zbog rasporeda).

Koja su očekivanja osoba koje NEMAJU iskustvo primjene novog lijeka / zdravstvene intervencije od novog lijeka / zdravstvene intervencije?

Stvari koje trebate uzeti u obzir u svojem odgovoru:

- uočene prednosti i nedostaci novog lijeka / zdravstvene intervencije
- razina poboljšanja koju bi pacijenti željeli postići
- razina nuspojava koje bi pacijenti podnosili za određenu korist
- aspekti potreba ili očekivanja pacijenata za koje postoji nada da će se riješiti novim lijekom / zdravstvenom intervencijom (objašnjenja određenih pitanja za pojedine faze bolesti, npr. poboljšani svakodnevni život, sposobnost rada, poboljšana pokretljivost, bolja kontrola simptoma, jednostavnija upotreba, manje nuspojave)
- učinak nove terapije / zdravstvene intervencije na njegovatelje/skrbnike

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

7. Dodatne informacije.

Navedite sve dodatne informacije za koje smatrate da bi bile korisne timu za zajedničku procjenu mreže EUnetHTA (npr. etička ili društvena pitanja).

Imajte na umu da se ovaj obrazac mora ispuniti i vratiti na engleskom jeziku (osim ako nije drugačije dogovoreno s kontaktnom osobom za mrežu EUnetHTA)

8. Sažetak i ključne poruke.

Sažmite svoj podnesak u najviše deset rečenica i navedite najvažnije točke.

Na primjer:

- najveće poteškoće života s <bolest> su...
- trenutne terapije / zdravstvene intervencije nisu prikladne jer...
- glavna očekivanja pacijenata povezana s novom terapijom / zdravstvenom intervencijom: ...